

INTERNATIONAL HUMANITARIAN UNIVERSITY
Faculty of Dentistry and Pharmacy
Faculty of Medicine and Public Health

Modern Problems of Pharmacology, Cosmetology and Aromology **PROCEEDINGS**

XIth Scientific and
practical conference
dedicated to
100th birth anniversary
**Lyudmila Yosypivna
Aleynikova**
(1923 — 1981)
September 22, 2023.
Odessa

Основні праці професора Л. Й. Алейнікової:

- Застосування новокаїнамідів при суправентрикулярних розладах ритму, що ускладнюють інфаркт міокарда. (1969);
- Значення прогнозування результату інфаркту міокарда для успішної реабілітації хворих. (1975);
- Передінфарктні стани. (1976);
- Кому загрожує інфаркт міокарда. (1977, 1981);
- Про диспансерне спостереження здорових і хворих на ішемічну хворобу серця моряків. (1978).

МІЖНАРОДНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет стоматології та фармації
Факультет медицини та громадського здоров'я

Сучасні проблеми фармакології, косметології та ароматології

**XI Науково-
практична
конференція
присвячена
100-річчю з дня
народження
Людмили Йосипівни
Алейникової
(1923 — 1981)**

22 вересня 2023 р.

INTERNATIONAL HUMANITARIAN UNIVERSITY

Faculty of Dentistry and Pharmacy

Faculty of Medicine and Public Health

PROCEEDINGS

11th Scientific and Practical Conference

***"Modern problems of pharmacology, cosmetology
and aromology"***

МІЖНАРОДНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет стоматології і фармації
Факультет медицини та громадського здоров'я

МАТЕРІАЛИ

XI Науково-практичної конференції

**«Сучасні проблеми фармакології, косметології
та ароматології»**

**Присвячується
100 річчю з дня народження
Людмили Йосипівни Алейникової
(1923 — 1981),
видатного українського лікаря, кардіолога,
професора, заслуженого діяча науки,
Дню Фармацевта України (16.09.2023)
та
Всесвітньому Дню фармацевта (25.09.2023)**

м. Одеса – 2023

УДК 615(063)
ББК 52.8я43
С 91

Сучасні проблеми фармакології, косметології та аромології:
Матеріали XI науково-практичної конференції, присвяченій 100-річчю з дня народження професора Людмили Йосипівни Алейникової (1923 — 1981), видатного українського лікаря, кардіолога, заслуженого діяча науки, Дню Фармацевта України (16.09.2023) та Всесвітньому Дню фармацевта (25.09.2023). м. Одеса, 22 вересня 2023 р. – Одеса: Міжнародний гуманітарний університет, 2023. – 105 с.

ISBN 978-966-413-659-1

У збірнику представлені доповіді і повідомлення, подані на XI науково-практичну конференцію «Сучасні проблеми фармакології, косметології та аромології», присвяченій 100-річчю з дня народження професора Людмили Йосипівни Алейникової (1923 — 1981), видатного українського лікаря, кардіолога, заслуженого діяча науки, Дню Фармацевта України (16.09.2023) та Всесвітньому Дню фармацевта (25.09.2023), яка відбулася в Міжнародному гуманітарному університеті 22 вересня 2023 р.

Редакція, макет: В. А. Бачеріков.

Остання сторінка обкладинки:

Меморіальна дошка. Автор світлини: Г. І. Жукатінська ©

ISBN 978-966-413-659-1

© Факультет стоматології і фармації Міжнародного гуманітарного університету

Адреса: Міжнародний Гуманітарний Університет, Факультет стоматології і фармації, Фонтанська дорога, 25А.

© 2023

Як цитувати:

Матеріали науково-практичної конференції «Сучасні проблеми фармакології, косметології та аромології». Факультет стоматології і фармації, МГУ, Одеса, 22.09.2023 р. – С.

How to cite:

Proceedings of the Conference "Modern Problems of Pharmacology, Cosmetology and Aromology", September 22, 2023 at the Faculty of Dentistry and Pharmacy, IHU, Odessa, Ukraine. – P.

призначення з аптек та їх структурних підрозділів, Інструкції про порядок зберігання, обліку та знищення рецептурних бланків: Наказ Міністерства охорони здоров'я Україна від 19.07.2005 р. № 360. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0782-05#Text> (дата звернення 05.04.2023).

5. Дядюн Т. В. Перспективи та розвиток соціально-ефективних механізмів забезпечення доступності фармацевтичної допомоги населенню// VIII Міжнародна науково-практична дистанційна конференція «Соціальна фармація: стан, проблеми та перспективи», X, 2023, С. 292.
6. Smirnova Hanna. Prospects for the digital transformation of the "Affordable medicines" program and cooperation with the European union market of medical products. Journal of Education, Health and Sport. 2022;12(12):374-390. eISSN 2391-8306. DOI <http://dx.doi.org/10.12775/JEHS.2022.12.053> <http://apcz.umk.pl/JEHS/article/view/44460> <https://zenodo.org/record/8024401>

Smirnova G. V., Zubylevych T. M. Transformation of the "Available medicines" program under the conditions of martial state: socio-economic aspects.

Abstract. *Since the introduction of martial law in Ukraine, the importance of the concept of "population quintiles" has decreased, especially when it comes to the direct beneficiaries of the "Affordable Medicines" program, because among them all, regardless of personal and financial well-being, suffered from a primary shortage of medicines; were subjected to fear that these medicines would not return at all due to the destroyed infrastructure of many cities, so it happened the so-called force majeure, in which no person could be sure of their own provision of even basic needs, and especially those who had already been an active user of DL for a long time. The health care system in other countries and, most importantly, access to it is diametrically different from the one that functions in Ukraine and, due to the long waiting period for access to free medical services and the large bureaucracy of the procedure, a large number of Ukrainians currently cannot receive the necessary help in full, or get it at all.*

Key words: *martial law, pharmacy, pharmaceutical market, social mission, reimbursement, "Available Medicines", humanitarian crisis.*

УДК 615.2:615:3

І. Ю. Борисюк¹, Л. В. Еберле², А. О. Цісак²

РЕПАРАТИВНА АКТИВНІСТЬ М'ЯКОГО ЛІКАРСЬКОГО ЗАСОБУ НА ОСНОВІ ЕКСТРАКТУ *STYRHNOLOBIUM JAPONICUM* L.

Анотація. *Розроблено м'який лікарський засіб на основі екстракту з плодів *Styrhynolobium japonicum* L., для зовнішнього застосування. Дослідний зразок фітопрепарату проявляє виражені репаративні властивості при щоденному нанесенні піддослідним тваринам, пришвиджуючи процес загоєння ран та регенерації шкіри.*

¹ Доктор фармацевтичних наук, професор, завідувач кафедри загальної та клінічної фармакології Міжнародного гуманітарного університету.

² Кандидат біологічних наук, доцент кафедри фармакології та технології ліків Одеський національний університет імені І. І. Мечникова (м. Одеса)

Ключові слова: фітопрепарат, різана рана, *Styphnolobium japonicum* L, репаративна активність.

На фармацевтичному ринку України є цілий арсенал лікарських засобів з репаративними, протизапальними та анальгезуючими властивостями. Проте більшість препаратів мають синтетичне походження, що звужує коло споживача серед вікових груп населення та тривалість застосування.

Останнім часом великим попитом користуються лікарські засоби рослинного походження, а особливо засоби до складу яких входять лікарські рослини, які проростають саме на території України, оскільки вони є доступними та екологічно чистою сировиною для виготовлення фітопрепаратів. До переліку таких рослин можна віднести софору японську *Styphnolobium japonicum* L., яка багато років використовується в народній медицині нашої країни як протизапальний та репаративний засобу для перорального та трансдермального застосування.

З літературних джерел відомо, що *Styphnolobium japonicum* L. містить цілий арсенал біологічно активних речовин, такі як флаваноїди, органічні кислоти, рутин, кверцетин, кемпферол, софорабіозид, геністеїн, мінерали Ca, Fe, K, I, Mg, Zn та ін., що забезпечують широкий спектр фармакологічних властивостей [1, 2].

Метою роботи була розробка м'якої лікарської форми з репаративними властивостями на основі екстракту *Styphnolobium japonicum* L. для трансдермального введення.

Матеріали та методи дослідження. Репаративну активність вивчали на 30 білих щурах лінії Вістар масою 190 – 210 г, які знаходились на загальному раціоні харчування і утримувались в однакових умовах з вільним доступом до води та їжі в віварію ОНУ імені І. І. Мечникова. Усі тварини були поділені на три групи по 10 особин в кожній. Перша група була контрольною (без базисного лікування), друга – отримувала м'який лікарський засіб з екстрактом софори японської (5% мазь), третя – отримувала препарат порівняння «Левомеколь» (виробник : ПрАТ Фармацевтична фабрика «Віола»).

Для відтворення лінійної різаної рани усім тваринам під наркозом в асептичних умовах на депільованій ділянці шкіри спини площею 5×3 см² робили розріз довжиною 15 мм до власної фасції [3].

Вимірювання довжини рани проводили щоденно, візуально оцінюючи зовнішній вигляд ран (наявність почервоніння, припухлості), наявність і характер виділень, термін утворення та відшарування струпу та визначали термін повного загоєння ран. Про темпи загоєння судили за коефіцієнтом швидкості зменшення рани, який вираховували за щоденними показниками за формулою (1):

$$V = \frac{l_{\max} - l(t)}{l(t)} \quad (1)$$

де, V – коефіцієнт швидкості загоєння ран;
 l_{\max} – максимальна довжина ран (на 1 день), мм;

l(t) – довжина рани в день вимірювання, мм.

М'який лікарський засіб на основі екстракту *Styphnolobium japonicum* L був виготовлений на кафедрі фармакології та технології ліків у вигляді 5% мазі. Мазева основа була виготовлена з поліетиленгліколю-1500, поліетиленоксиду-400 і 1,2-пропіленгліколю в співвідношенні 3:4:2 відповідно.

Комісією з біоетики ОНУ імені І. І. Мечникова встановлено, що проведені наукові дослідження на експериментальних тваринах відповідають етичним вимогам згідно наказу МОЗ України № 231 від 01.11.2005 року. Дослідження виконувались у відповідності до принципів Хельсінкської декларації, прийнятої Генеральною асамблеєю Всесвітньої медичної асоціації (2000 р.), Конвенції Ради Європи у правах людини та біомедицини (1997 р.), відповідних положень ВООЗ, Міжнародної ради медичних наукових товариств, Міжнародного кодексу медичної етики (1983 р.), «Загальним етичним принципам експериментів над тваринами», що затверджені I Національним конгресом з біоетики (Київ, 2001 р.) згідно з положеннями «Європейської конвенції по захисту хребетних тварин, що використовуються в експериментах та інших навчальних цілях» (Страсбург, 18.03.1986 р.) [4].

Результати дослідження.

Згідно результатів дослідження було показано, що дослідний зразок мазі з екстрактом *Styphnolobium japonicum* L. впливає на пришвидшення загоєння різаної рани у піддослідних тварин не поступаючись дії препарату порівняння.

Позитивна тенденція загоєння поверхневих тканин порізу відзначалась на третю добу дослідження та зберігалась впродовж наступних замірів. Струпи шкіри тварин при змазуванні 5% маззю з екстрактом софори японської не відокремлювались від країв та були щільно зрощені з зовнішнім епітелієм, а рана була у вигляді вузької полоси без розходження країв шкіри.

Таблиця 1. Дослідження часу загоєння лінійної рани у піддослідних групах тварин

Дні дослідження	1 група		2 група		3 група	
	M±m	V	M±m	V	M±m	V
1	15±0,42	-	15±0,57	-	15±0,63	-
3	14,3±0,81	0,05	12,7±1,33	0,18	13±0,78	0,15
6	12,8±0,74	0,17	9,3±0,78*	0,61	9,6±0,49	0,56
9	9,2±0,65	0,63	6,5±0,69	1,31	6,7±0,76	1,24
12	7,0±0,58	1,14	4,1±0,39*	2,65	4,6±0,35*	2,26
15	5,4±0,73	1,77	1,7±0,15*	7,82	2,2±0,20*	5,82

Примітки: * – статистично значуща різниця у порівнянні з контрольною групою ($p \leq 0,05$). M±m – середній лінійний розмір рани, мм; V – коефіцієнт швидкості зменшення рани.

Коефіцієнт швидкості зменшення рани в контрольній групі тварин був в межах від 0,05 до 1,77 впродовж 15 діб дослідження, а в групі тварин, які отримували лікування м'яким лікарським засобом з екстрактом *Styphnolobium*

japonicum L. даний показник був в межах від 0,18 до 7,82. У тварин, які отримували препарат порівняння коефіцієнт швидкості зменшення рани становив 0,15 на добу 3 та 5,82 на день 15 заміру (Табл. 1).

Слід відмітити, що в контрольній групі тварин лінійні рани мали почервоніння та незначний набряк навколо ранової ділянки, а струпи шкіри були у вигляді широкої полоси, які легко руйнувались при огляді.

Таким чином, згідно проведеного дослідження було встановлено, що м'який лікарський засіб з екстрактом *Styphnolobium japonicum* L., сприяє інтенсивному дозріванню епітеліальної тканини у щурів та пришвидшує процес регенерації шкіри. Дослідний зразок мазі є перспективним фітопрепаратом для подальших досліджень та впровадження в терапію ранових поверхонь.

Література

1. Lo Y. H., Lin R. D., Lin Y. P. et al. Active constituents from *Sophora japonica* exhibiting cellular tyrosinase inhibition in human epidermal melanocytes. J. Ethnopharmacol. 2009. V. 124. P. 625–629.
2. Park S. J., Tae-Shik Nahm. Effects of fl os *Sophora japonica* L. on the regional cerebral blood flow and blood pressure in rats. J. Faseb. 2007. V. 21. P. 345–347
3. Доклінічні дослідження лікарських засобів; за ред. А. В. Стефанова. Київ: Авіценна, 2001 - 528 с.
4. Западнюк І. П., Западнюк В. І, Захарія Е. А., та ін. Лабораторні тварини, розведення, утримання, використання в експериментах. К: «Вища школа». 2003. 383 р.

Borysyuk I. Yu., Eberle L. V., Tsysak A. O. Remedial activity of a mild medicinal product based on extract of *Styphnolobium Japonicum* L.

Abstract. *A soft medicine based on an extract from the fruits of Styphnolobium japonicum L. has been developed for external use. The experimental sample of the herbal preparation shows pronounced reparative properties when applied daily to experimental animals, accelerating the process of wound healing and skin regeneration.*

Key words: *phytopreparation, cut wound, Styphnolobium japonicum L, reparative activity.*

УДК: 330.3.004.615.12

Ю. О. Максимова,¹ О. С. Максимов.²

ВИКОРИСТАННЯ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ ПРИ ПРОВЕДЕННІ ФАРМАКОЕКОНОМІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Анотація. У статті проаналізовано вплив сучасних інформаційних технологій та соціальних мереж на ефективність проведення фармакоекономічних досліджень. Визначено важливість використання сучасних засобів комунікації для визначення зміни в обізнаності про захворювання, а також настрої щодо лікування та профілактики серед населення.

¹ старший викладач кафедри економіки та підприємництва Одеського національного університету ім. І. І. Мечникова.

² старший викладач кафедри математичного забезпечення комп'ютерних систем Одеського національного університету ім. І. І. Мечникова.